

Виходить во Львовѣ ще Вторника, Четверга и Суботы (коже рукихъ святы) о 4-й год. пополу. Литер. додатокъ «Бібліотека наизнам. повестей» виходить по 2 почат. аркуш кожного 16-го и поєднаного для кожного місяця. Редакція, адміністрація і експедиція під Ч. 44 улица Галицька. Всі листи, посылки і рекламації належать перевозити поштою: редакція і адміністрація «Дѣло» Ч. 44 ул. Галицька. Рукописи не зворотяються тільки на попередню застережену. Післянко число стоять 12 кр. а. в. Отголоски припиняються по цій 6 кр. а. в. бть однією строка початковою. Реклаамації неопечатаній вольний бть порта. Предплату належить перевозити франко (найлучше постовимъ переказомъ) до: Адміністрації часописа «Дѣло» в Галицьку, Ч. 44.

ВІ. Читателівъ въ Россії просимо мати на увазѣ, що въ вимовѣ *и* = *и*, *и* = *и*, *и* (въ серединѣ і на конці словъ) = *ы*, *и* (на початку слова і по самогласныхъ) = *и*, *и* (на початку слова) = *и*.

Славянське питанье въ Австрії и Угорщинѣ.

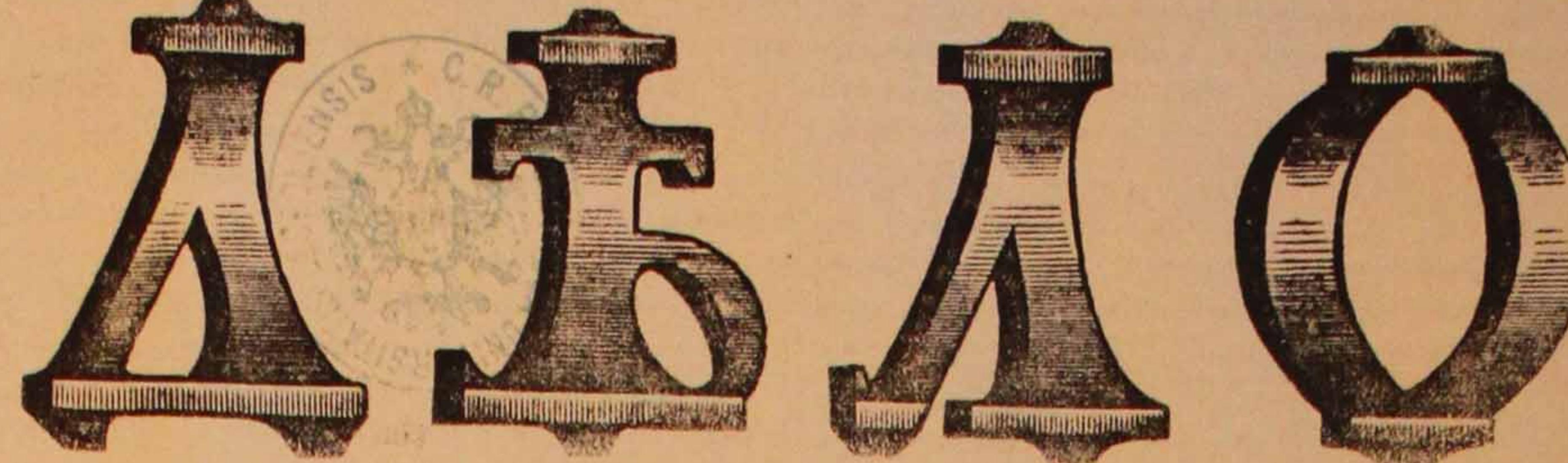
III.

Інтересъ кожої державы, котра въ по-
вочасій устрою політичій має спонснити
місію цивілізації, вимагає передовсімъ,
щоби она скріпилася сама въ собѣ та щоби
подагодила наконечно всѣ пытания внутрішній.
Якъ довго не буде гармонії внутрішній
житію поодинокими факторами, якъ довго ятрятся
раны въ самому організму держави, такъ
довго не може бути бесѣди о якомъ успі-
шній дѣланію, такъ довго буде вся акція
культурна і цивілізаціїна ілюзією.

Дивлячись на отношенія межинародній въ
державѣ австрійско-угорской зъ точки си дер-
жавного интересу, не можемъ сказать, щоби
тут було все зроблене такъ, якъ сего
вимагає добро державы, та щоби все були до-
вершени всѣ условії, бть котрихъ зависить
її культурна місія.

Коже правительство, що числитъ на тро-
чеві успіхи, мусить оперти свою політику
на интересъ того елементу, котрый становить
голову підвалину державного быту. Въ Ав-
стрії мусить кождый безсторонній призначити
таке становище Славянамъ, котрый такъ для
своихъ способностей культурнихъ, якъ і для
своїхъ числовихъ переваг покликаний до того,
щоби надавати головный напрямъ політицѣ. Направленіе австрійской політики визначене
вирочимъ її исторію і її географичнимъ
положеніемъ. На основѣ прагского мира, котримъ
закінчився конфліктъ межи Австрією і Пруссії 1866 р. виступила Австрія зъ нѣ-
мецкого союза і утративши тымъ самимъ ха-
рактеръ нѣмецкої державы мусіла звернути
на інший шляхъ і шукати опору на ненѣмец-
кихъ елементахъ.

Сей зворотъ въ направлению австрійской

Предплатна на «Дѣло» для Австрії:		Для Россії
на пільмъ рокъ	12 кр.	на пільмъ рокъ . . . . .
на півъ року	6 кр.	на півъ року . . . . .
на четверть року	3 кр.	на четверть року . . . . .
за дод. «Бібліотеки»:	за дод. «Бібліотеки»:	за дод. «Бібліотеки»:
на пільмъ рокъ	16 кр.	на пільмъ рокъ . . . . .
на півъ року	8 кр.	на півъ року . . . . .
на четверть року	4 кр.	на четверть року . . . . .
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:
на пільмъ рокъ	5 кр.	на пільмъ рокъ . . . . .
на півъ року	250 кр.	на півъ року . . . . .
на четверть року	125 кр.	на четверть року . . . . .
за дод. «Бібліотеки»:	за дод. «Бібліотеки»:	за дод. «Бібліотеки»:
на пільмъ рокъ	19 кр.	на пільмъ рокъ . . . . .

ДОПИСИ.

Зъ Жовкви.

(Задумана і запротестована єзуїтска місія.) Загаломъ звѣтно въ нашому краю, що єзуїтка місія въ Рудѣ Лѣсній підъ Жовквою потерпѣла тотальнѣ фіаско. Абѣ за туло неудачу якъ небудь реванжуватися, патръ єзуїти сейчасъ задумали устроити нову місію въ самому осередку ославленого нашого повѣтія, іменно въ мѣстѣ Жовкви, где навѣть побоїть такъ перемагаючого лихолѣття, якое було за ополяченыхъ нашихъ Жовквівськихъ і Собеськихъ, все еще и до нынѣ есть Русиновъ около 3 разы столько, що латинниківъ. А по неже той думцѣ патръ єзуїтівъ спріявъ не толькъ о. Сарницкій, котрый яко провінціальна нашихъ оо. Василіанъ держить підъ своимъ вѣдомствомъ руску жовквівську парохію, оо. Василіянамъ бть часобъ Собеського поручену, но еще бѣльше надъ то протеговавъ сю думку лат. парохъ Жовкви, многословный опатъ-інфулатъ кс. Новаковскій, — то недивно, що за

впливомъ такихъ двохъ знаменитыхъ єпархівъ, «смиренний рабъ Божій», ігуменъ Василіянського монастиря о. Тарчанинъ, впрочемъ добрий Русинъ, аневоленъ бувъ отнеслися до Преосв. єпископа Іоана Ступницкого въ Перемышлі съ устною проєбою: щоби місія єзуїтівъ, ставшася розголосною межи Русинами такъ въ Рудѣ Лѣсній, якъ і въ цѣлій Галичинѣ, могла бтутися такожъ въ рускій парохії Жовкви. Кромѣ того сей о. Тарчанинъ, слѣдуючи інструкції вище помянутыхъ двохъ знаменитихъ єпархівъ, просивъ нашого Преосв. єпископа, щоби таїже єзуїтка місія розпочалася вже дні 9 л. вересня, т. є. оного дня, въ котрому польська шляхта нашого повѣтія по препорученю якогось центрального комітета ювілейного змовилась обходити демонстраційно въ городѣ Жовкви 200-лѣтну памятку історичної подїї, такъ злощасної для недавної союзницѣ Поляківъ — Туреччини. Просьбу о. Тарчанина — якъ се въ вѣрнихъ жерель знаєть — вислухавъ Преосв. єпископа нашъ въ Перемышлі съ правдивою отеческою терпеливостю; а хотъ мавъ Онъ добрю вѣдомѣсть о томъ, чимъ то недавна місія єзуїтка

въ Рудѣ Лѣсній стала розголосною, но якбы съ євтильською гадкою прощеня всѣмъ, що тамъ согрѣшили, не спротивившися повтореню подобної місії ще і въ городѣ Жовкви, лише рѣшительно заказавъ, щоби таїже місія ніякимъ чиномъ не началася і не бтубалася въ дніяхъ історично-політичної демонстрації, т. є. въ дніяхъ бть 9—15 вересня с. р., але колись познѣшіе, коли речинець до того духовно властею (розумѣється рускою) назначений буде.

Таке вдѣяло въ справѣ нової єзуїтської місії, яка для нашої рускої парохії въ Жовкві поза плечима о. Тарчанина була задумана, черезъ посередство тогожъ въ смиреній просьбѣ предложена, а дотичною властею „на колись познѣшіе“ приобѣцяна.

Кто лишь Русинъ въ нашому краю, читаючи сю нашу таку просту а трагичну оповѣсть о ново-задуманої єзуїтської місії середъ „правовѣрныхъ“, чи тамъ „православныхъ“ Русиновъ въ Жовкві, — не зможе воважати себе бть мимовольного восклику: „А щожъ на то наші брати, рускі парохіяне мѣста Жовкви?“ И ей-Богу! таки всякий Русинъ, сколько настъ въ тѣмъ краю нашому єсть, съ дрожащимъ бть болю сердемъ запытає другъ друга: „Ta чижъ си братя наші, рускі парохіяне въ Жовкві вже такій закляти грѣшники, щоби ихъ священики рускі въ святій христіанській вѣрѣ такъ цѣлкомъ не объчали, що для нихъ, якби для тихъ дикихъ людей Африки і Австралії місіонерѣ-єзуїтівъ потреба? Та чи они, таї Русини наші въ Жовкві, щоби себе бть подобного причислення до „дикіхъ“ освободити, заявили якимъ не будь способомъ тамъ, где то потреба, що они не погане *in partibus infidelium*, и чи то заявленіе ихъ удостоилося тамъ, где на се власть истинна, якогось уваглядення?“ Закимъ історія нынѣшніхъ прежалостныхъ для Русії нашої часобъ буде въ станѣ на повышшій восклики і запитанія дати отповѣдь по совѣті, закимъ успѣхъ і мы, смотрячи нынѣ лицо въ лицѣ си історії, пояснити той фактъ во всѣхъ подробностяхъ, списуємо дальше тую просту а дуже трагичну оповѣсть нашу такимъ отъ способомъ:

Не смотрячи на то, що Преосв. єпископъ

Обренович и Караджорджевич.

(Дальше.)

Огъ 1830 до 1832 р. повставали лишь рѣ-
жаговоры. Милошъ довѣдавшися скоро о нихъ,
порожнивши съ свою жінкою ще бльше, а брата
сного Єремія змусивъ до того, що дні передъ
митрополитомъ присягъ на крестъ і евангеліє,
що всі, що въ княжїй палатѣ буде дѣятися,
внѣ не буде нѣ видѣти, нѣ чути і що не
буде вести жадної політики.

Въ 1834 р. дйшло въ народѣ вже до
крайності. Підъ проводомъ Милоша Радойко-
вича виїшлоколо 12.000 селянъ до Кра-
гувца, заняли городъ бѣзъ всякого проливу
крови і важдали конституцію і обмеженія кня-
жої власти. Першій разъ ставъ Милошъ безъ
памяти і хотѣвъ вже втѣкати до Австрії, коли
її министрови війни Вуксичеви уда-
лось торжественными обѣцанками успокоити
ворохобнивбъ. Слѣдуючого року (1835) уда-
лось сенатови — показуючи на послѣдній воро-
хобній — наклонити князя до підписання кон-
ституції. Але вже въ осені тогожъ самого
року оголосила урядова газета, що Порта въ
жаднъ способъ не хоче прймити республи-
канської французької конституції і що при-
знає лишь Милошъ єдинимъ і необмеженимъ
володѣльцемъ Сербії. Сенатъ звернувся тогоды
до Россії; дипломатія взяла тую справу въ
свої руки і вже 1838 р. вироблено для Сербії
в Константиноополії гдякій уставы. Але
тогожъ россійско-турецкій дѣло було такъ недо-
кладне і неясне, що не толькъ князь, але і
самъ народъ мглъ справедливо самъ себе за-

пытати: „Кто же теперь паномъ въ Сербії?“ Сенатъ пояснювавъ темній установи конституції по своему, а Милошъ неписьменний оперся по просту на киненій россійско-турецкій уста-
вѣ. Але народови надоївъ вже бувъ абсолютно
звітувши свого князя і чимъ бльше князь опи-
рався згадавшій конституцію, тымъ бльше, бо-
ронивъ її народъ.

Якъ разъ тогоды прйшло князеви на
гадку отограти звану штуцку Наполеона I въ
18 брюмера. Онъ зарядивъ, або лучше по єго
бажаню заряджено повстанье войска. Крагу-
вацка залога виступила съ канонами і свої-
ми закнеблїваними офицерами передъ дому-
наторомъ, увянила двохъ въ нихъ, знесла
сенатъ і конституцію, а потомъ рушила въ
похдь до Бѣлграду, щоби тамъ бтати кня-
зеви самодержаву. Найбльше вплывовому се-
наторови, Томѣ Вуксичеви, удалося однакожъ
съ великою масою народа перегородити воро-
хобникамъ дорогу і намовити ихъ по двохъ
дняхъ переговоровъ, щоби занехали воювати
противъ власного народа. Такъ пропала княжа
справа. Вже въ дні недѣлї по томъ 29 с. ст.
маю 1839 р. збралася скучаща і важдала бть
князя, щоби дні або станувъ передъ нею і
оправдавъ її державне насиліе, або врѣкся
престола і покинувъ Сербію. Милошъ згодився
на послѣднє. З червня отпроваджували її ми-
трополитъ, члены сената і скучаща і вѣльми
харacteristica сцена мѣжъ княземъ і народомъ. Ми-
лошъ бувъ глубоко тронутый, а тежъ саме

чувство обймило і грудь всѣхъ присутніхъ. Мимо свїї жажды панованя, мимо всякихъ ще другихъ хибъ основатель династії Обреновичевъ не бувъ нѣкакъ звичайною, простою на-
турою; були хвилї, въ котрýchъ звумѣвъ ви-
ступити съ всією повагою і величавостю і народъ не забувъ сего нѣколи. „Такъ най бу-
де по вашої волі, дѣти; я иду, дай Боже, що-
бы вамъ лѣпше повелось безъ менѣ“ — про-
мовивъ Милошъ съ слезами въ очахъ. „Бувай-
те здорові!“ — „Здоровъ будь батьку та про-
сти, якъ ми тебе обидили, або тобѣ що лихого
вчинили!“ „Прости і менѣ, дѣти; таї же
єрѣшній люд!“ Корабель почавъ вже бт-
бивати і ще разъ понеслось въ берега: „Про-
щай батьку!“ Вуксичъ, найбльше вплывовий сенаторъ і непримиримий противникъ Милоша, скориставъ въ тої торжественної хвилї, піднявъ камінь і кинувъ її въ Саву. „Коли
сей камінь вырине изъ води, тоді і ти по-
вернешъ до Сербії — не скорше“. Милошъ
поплывъ. Не сповна 20 лѣтъ після того, якъ
разъ тогоды, коли агитація противъ Александра Караджорджевича була въ найбльшомъ розгарѣ, розйтла чутка по Сербії, що ікійсь
рыбакъ витягнувъ неводомъ изъ глубини Сави той камінь. Незадовго потомъ позвали
Милошъ до Сербії. Милошъ зголосила

цялітніго Михайлова. Михайло пошовъ буть однакожъ за свїїмъ батькомъ до Румунії, а сей не хотѣвъ її пустити бть себе. Тоді ви-
важався сенатъ на способи, щоби змусити кня-
зя-заточника і впустивъ до Сербії родину Караджорджевичевъ, а тоді вже і Милошъ подався.

Перше панованье Михайлова було такожъ коротке. Россійско-турецка устава мусѣла ви-
кликати роздоръ мѣжъ нимъ і сенатомъ. Онъ бувъ молодий, палкій і бтнѣсся заразъ, под-
бно якъ і єго батько, до війска. Оно стануло въ разу охотно по є

нашъ въ Перемышли рускому парохови Жовкви, жадаючому свунтской мисії, зробивъ надъю на „колись познѣйше“, латиньско-польскій кс. Саковскій, держачи въ самъ день ювилея Собеского (9 л. с. м.) въ латиньскомъ костелѣ фарнѣомъ въ Жовквѣ огнисту польско-патріотичну проповѣдь, заповѣвъ въ притомности сидячаго на епископскомъ престолѣ опата кс. Новаковскаго и численного народа, що „w ciekwi ruskiej ksiѣży Bazylianów tu w Żółkwi od-będzie się za dwie niedziel ścięta misya, na którą wszystkich Was prawowiernych chrześcian zapraszam“.

Въ тойже самъ день, т. к. 9 л. с. м. на-
ші братя Русини въ Жовквѣ, маючи въ тыхъ
офиціозныхъ словахъ польского кс. Саковскаго
уже неизпереченный доказъ, что задумана кс.
опатомъ Новаковскимъ и злоповѣстнымъ др.
Сарницкимъ езуитска мисія въ руской церквѣ
ихъ несомнѣнно отбутися має, списали и чи-
сленными подписами ствердили свой протестъ
противъ такои мисіи и выслали тойже до своего
Преосв. Владыки до Перемышля.

Протестъ той рускихъ парохіянъ Жовкви
противъ мисії зауитовъ въ рускихъ церквахъ
ихъ парохій, звучить дословно, якъ слѣдує:

Ваше Преосвященство !
Благодарю Отца Василия за

Всесвѣтлѣйшій Отче Владыко нашъ!
Съ великимъ смуткомъ и горестею серд-
ця довѣдалися мы на сихъ дняхъ, що за не-
довгій часъ въ св. рускихъ церквахъ Жовков-
ской парохіи мав отбуватися зуитска мисія
подобна той, яка недавно отбувалася въ одномъ
изъ сусѣдныхъ сѣлъ, именно въ парохіи Рудѣ-
Лѣнѣй, Равско-Потелицкого деканата.

Яко вѣрній сыны нашои св. Матери-Церкви рускои, для удержанія котрои въ Еи вѣковѣчной славѣ и блеску мы не только добро наше охотно и богообоязно складаемъ, але также и житье наше съ сыновною любовью жертвовати готовы, осмѣляемся противъ такои мисіи свуитскихъ монаховъ, до нашей церкви неприналежащихъ, внести смиренне предста-
вленье, а то иль съдающихъ поводовъ:

вление, а то изъ слѣдующихъ поводовъ:
1. Въ нашей жовковской парохіи, состоя-
ющей изъ зверхъ 2400 душъ руского обряда,
отъ давнаго часу и до нынѣ не случались въ
громадно, нѣ въ поодинокихъ родинахъ який
небудь пороки або соблазни, чи то отступничес-
тва отъ св. Христовои вѣры, чи то ширеня
недовѣрства або якои поганой ереси, для от-
верненя которыхъ священна власть въ церкви
Христовой особенно рѣшилась бы призна-
вати оеоблившу потребу духовныхъ мисій. Са-
ма ся головна цѣль духовной мисіи есть та-
кого рода, що подбна мисія загаломъ не на-
чесь, но на неславу свѣдчити бы могла о на-
шой парохіи, котра на таке свѣдоцтво ніякимъ
чиномъ себѣ не заслужила.

А не смотрячи на то, если искренно признаемъ, что грѣшній вѣсмо и задля того духовныхъ наставлень що днѧ и що ночи потребуемъ, то подобну мисію успѣли бы совершити у насть не то чужїй, намъ нѣ житъемъ, нѣ поведенъемъ невѣстній монахи, а скорше всего нашій-же рускій священики, живучи таки посередъ насть або въ найблисшой нашей окрестности, которыхъ не только мы, жовковскій Русины, лично и поимѣнно знаемъ, но которыхъ задля ихъ честнои, богообоязнои жизни высоко почитаютъ навѣть инновѣрцѣ таکъ въ мѣстѣ Жовковѣ, якъ и въ цѣломъ повѣтѣ. Духовній отцѣ тѣ, отличній повсюды примѣрнымъ житъемъ и поважаній въ повѣтѣ, яко свѣтила богословской науки и яко краснорѣчивій проповѣдники, булибы въ состоянію мисіоновати у насть — если вже потреба мисіи такои окажеся — съ лучшимъ о много успѣхомъ, якъ чужкій монахи, котрѣ не въ силахъ дѣйствовать у насть и на насть примѣромъ жизни, о якой нѣчого не знаемъ, а только могутъ на короткій часъ ублажити насть словомъ, „еже безъ дѣла мертвое бываетъ“.

2. Изъ взгляду на ту обставину, что для исполнения духовныхъ мисій въ руской церквѣ нашей премного своихъ власныхъ славныхъ навѣть чужими людьми высоко поважанныхъ вященикоиъ — хвала Богу — маємъ, не можемъ мы Русины холодно и безъучастно смотрѣти на то доткливе оскорбленье, непонятное огорожуванье и — что такъ скажемъ — неуваный афронтъ, який тутъ супротивъ тыхъ-же нашихъ отцѣвъ духовныхъ дѣяся, если имѣето нихъ, маючихъ до того не только пову квалификацію, но и перше невзаперечне право, устроюють духовній мисіи въ руской церквѣ чужій монахи, не выказавшіи иѣ подобною имъ для церкви нашои квалификацію, чѣмъ менше якимъ для служеня ей пра-

вомъ! Така погорда, тымъ бѣльше боляча, що
походить отъ волюющои несправедлиности, воз-
буджав въ духовенствѣ нашомъ сильную го-
ресть и добре умотивоване противъ езуитскихъ
мисій роздражненье, о существованю котрого
духовна власть наша може впрочемъ якъ най-
точнѣйше пересвѣдчитися, если зволить въ
тѣмъ дѣлѣ переслухати кого небудь зъ состо-
ячихъ вѣдь си вѣдомствомъ честныхъ лицъ
духовныхъ протоколярно.

3. Происходивша въ м. червню с. р. перва езуитска мисія въ парохіи Рудѣ Лѣсн旣 въ сусѣднѣмъ Равско-Потелицкѣмъ деканатѣ произвела непріязнє зворушенье такожъ въ нашомъ руско-селянськѣмъ народѣ, котрий рѣжными толками о той чужїй мисії роздражненый бувъ до такої степени, що мѣстцевый парохъ О. Минчакевичъ змушеный бувъ для усмиреня „збунтованихъ“ умовъ просити отъ ц. к. политичной власти своего повѣта помочи ц. к. жандармовъ. А той же „бунтъ“ нашихъ братовъ Русиновъ въ Рудѣ Лѣсн旣 походивъ не отъ якого ворожого противъ святои вѣры побѣщеня, но едино отъ того справедливого

подъущеня, но едино отъ того справедливого негодования всѣхъ людей рускихъ, що до нашихъ церковь вмѣсто своихъ рускихъ насылаются якіеъ незнаній нѣкому ксендзы не нашего обряда и не нашои народности, котрѣ якбы самыиъ появленьемъ своимъ попередъ нась на духовной мисіи мали показати намъ, що наші руекі священики неисправно законъ Божій знаютъ и не добре нась въ св. вѣрѣ христіянской обучаютъ. „А если такъ оно есть — говорили въ той часъ езуитской мисіи депутаты-селяне зъ Руды Лѣсной нашимъ рускимъ отпоручникамъ консисторскимъ, если таке оно. що езуиты мудрѣйши отъ Васть въ закоиѣ Божомъ, то чому Преосвященный Влади-
мѣръ

дыка нашъ поставивъ надъ нами Вась, а не
тыхъ єзуитовъ, та чому и Вы самы не прій-
масте собѣ тыхъ єзуитовъ въ своихъ учите-
лъвъ? — Самъ вже той фактъ, правдивость
которого стверженою бути може достовѣрны-
ми свѣдками, достаточно показує, що подобній
мисіи єзуитовъ возбуджають въ народѣ на-
шомъ небувалй передъ тымъ толки недовѣр-
ства и легковаженя, на що въ дѣлахъ св. вѣры
гôрше надъ все уважати належить.

4) Недовѣрство и легковаженіе могутъ возвудити подобній мисіи езуитовъ въ нашомъ народѣ не лишь супротивъ нашихъ рускихъ священиковъ, але навѣть супротивъ нашего руского обряда, а то именно зъ причинъ слѣдующихъ: а) оо. езуиты, необзнакошеній съ нашимъ св. обрядомъ и погорджуючи условія, подъ якими мы Русины святу унію съ престоломъ римскимъ приняли, заводили на свой мисіи въ Рудѣ Лѣсной неумѣстный въ нашомъ обрядѣ установы, яко то: звоненіе на Ave Maria, „Здраваєсь“, „зѣтхнѣнѣ“ и кропленія, супликаціи и ишій спѣвы лат. обряда (на пр. „Споминка мисіи“); б) они жадали отъ вѣрныхъ подниманія рукъ въ знакъ принятія гдеякихъ обѣтівъ, котрѣ многими вже не додерживаются; раздавали женамъ и дѣтямъ различніи амулеты, вида у насть незвыклого, за що принявши ихъ бути мужами и отцями своими лаяній и битѣй, зъ чого возникавъ роздоръ въ родахъ; в) они выпытывалися на св. сповѣди о тайны родиннѣ, раздавали сповѣдавшимся грошъ и записовали собѣ назиска ихъ, чимъ народъ дуже занепокоився; давали также грошъ вѣтови и присяжнымъ на тое, щобы тѣ же людей на мисію згонювали; ба они назвали одного достатнаго господаря наибѣльшимъ грѣшникомъ въ селѣ, не называючи, правда, его по имени, но всказуючи недзвозмысленнымъ описаньемъ на него; г) одинъ зъ тыхъ мисіонеровъ въ руденьской церкви наводячи слова Христови: „не будьте лицемѣрній, яко тотъ фарисей“, указавъ при сихъ словахъ рукою на руского гр. к. священика, бувшаго тогда въ церкви въ родѣ вызначенаго отпоручника на-

церквь въ родвъ вызначеннаго отпоручника на-
шои рускои консисторіи; д) езуиты-мисіонеры
въ Рудѣ Лѣснїй погорджували руску епар-
кіяльну власть, бо зачали мисію въ день пе-
редъ вызначеннымъ на тое терминомъ и про-
довжали си ще и въ день по означеному на
ю речинци, до того оголосили они народови
благословенъе св. Отца съ повнымъ отпустомъ,
чѣмъ дотычна власть духовна наша (вѣро-
итно нѣчого не знающи) нѣякого урядового по-
звѣдомленя не выдала; е) одинъ въ тыхже езу-
итовъ, именно Т. Бачинській, мисіонуючи ми-
нувшого року въ Териопольщинѣ, учивъ на
тойже мисіи: „До пекла паде той, кто крестя-
нись кладе руку напередъ на правый бокъ, а
потомъ на лѣвый, бо грѣхъ есть смертельный
у правого (переднѣйшаго) боку или до лѣво-

го... и т. п. — Наведени тутъ факты въ наименшихъ подробностяхъ могутъ бути справдженій достовѣрными свѣдками на мѣсци.

Если отже, якъ ту достаточно показано, суть при богатомъ числѣ нашего власного духовенства езуитскій мисіи у насть не только злишній, но що до дѣйствія свого навѣть дуже шкодливий; если неохота до тыхже мисій такъ въ стороны русского народа, якъ и русского духовенства гдна есть уваглядненія управляемоючию нами русской власти духовнои; если на конець въ дѣлахъ святого руского обряда, любленого, высоко почитаного и всею ревностеюдержаного черезъ насть, рускихъ парохіянъ, если розважный голось и сердечный вопль и искренна просьба наша мають яку вагу передъ престоломъ, на котрому наші же власні Русини-Владыки застѣдають и въ такихъ дѣлахъ святу правду, бо спасеніе душъ нашихъ пѣдъ отвѣтомъ передъ своею совѣстю и передъ Господомъ Богомъ возвѣщають: то зъ взгляду на весь тутъ наведеній точки нашего смиреннѣйшаго представленія противъ езуитскихъ мисій мы уповаемъ, мы надѣемся:

що Ваше Преосвященство, Все-
свѣтлѣйшій Отче Владыко нашъ
зволите могучимъ архипастыр-
скимъ словомъ своимъ отправу
евуитской мисіи въ руской жов-
кѣвской парохіи заказати, а пре-
поручити нашему Пр. отцу паро-
хови, чтобы той же, если потреба-
того окажеся, при нашомъ охо-
тномъ спѣвъудѣль устроивъ ми-
сію зъ рускихъ сусѣдъ-священи-
ковъ, яко се подобав „братіи сво-
ей братіямъ своимъ же быти къ
помощи, къ спасенію и отрадѣ.“

Ковківъ, дня 28 серпня (9 жовт.)
(С. 1) А. А. (25)

Народна Торговля.

Конецъ, 1

(Конецъ.)

Справа руской торговлѣ принялъ рѣшущій оборотъ по генеральныхъ зборахъ въ 1882 р. На всѣхъ попередныхъ зборахъ тов. им. Качковскаго, отъ 1877 р. почавши, обговорено пытање торговлѣ, а въ 1882 не поставлено вже на порядокъ дневный и не складано жадного спрavozданія въ чинности дотычнаго комитета. При кончи зборовъ заинтерпелюватъ одинъ изъ присутныхъ селянъ въ дѣлѣ гуртовой крамницѣ. „Обѣцуютъ и обѣцуютъ, а крамница якъ не было такъ и нема“, — скажавъ мѣжъ иными нашъ патріотъ. Интерпеляція тая доказала присутнымъ, что купецкимъ дѣломъ интересується народъ и что се пытање стася мѣжъ народомъ пытањемъ его существования. Слова выше наведеній и важнѣсть сего дѣла спонукали п. В. Нагбрнаго, повернувшаго только-що изъ заграницѣ, до написанія обширной статіи: „Якъ люде сообѣ въ нуждѣ даютъ раду“, умѣщеной въ чч. 77 и др. „Дѣла“ въ 1882 р. Авторъ сей развѣдки указавъ на истнуючихъ вже примѣрахъ, якъ до такихъ роботъ люде приступаютъ, якъ ихъ ведутъ и до якихъ результатовъ доходятъ. Зъ примѣровъ тамъ наведенныхъ показалось, что люде разпочинали подобній дѣла, якъ гуртова крамница, ще підъ горшими обставинами, якъ то есть у нась и доходили до великаньскихъ результатовъ; разходится только о тобѣ, щобъ взятыся за дѣло, котре показалось потрѣбнымъ, а взятыся до него енергично и обдумано. Веденье дѣла купецкого попри литературномъ товариствѣ не могло осягнуть свои цѣли; оно есть такъ обширне, что конче потреба нимъ самимъ заняться, наколи хочемо мати въ него яку користь. По уkońченю повысшої статіи призвано п. Нагбрнаго въ члены торговельного комитета, въ котрому участвували: пп. Северинъ Держко, Стефанъ Гучковскій, Антонъ Волошиновичъ, Стефанъ Лабашъ и дръ Левъ Павенцкій. На засѣданю того комитета въ дня 20 стар. ст. жовтня 1882 поставивъ п. Северинъ Держко, яко предсѣдатель комитета, пытање, чи не дойшлобыся до назначеної цѣли въ купецкому дѣлѣ, о котрому отъ давна вже говоримо, посредствомъ особнаго товариства. Всѣ присутній забирали голосъ и веѣ высказалися въ користь особнаго торговельного товариства. На тѣмъ таки засѣданю въ дня 20 жовтня стар. ст. 1882 рѣшено одноголосно взять товариство купецке, незалежне отъ истуючихъ вже товариствъ, въ цѣли ширеня промыслу купецкого помѣжъ народомъ, яко средства до поднесеня народного добробыту и

г. д. что завещано рѣшеню поручено в. Ва-
гнерому выготовленіе статута и программы ср-
важе вгоженося на то, що товариство се въ-
мас носити на собѣ окраски жадного въ поль-
рускимъ сторонництвомъ одинаково. На сайду-
листой заразъ засѣданю комитета, т. е. дна 14
листопада стар. ст. 1882, була поручена работа
такъ готова, що можна було заразъ приступати
до спеціальнихъ дебатъ надъ поодинокими
точками статута. Принято бевъ довшихъ де-
батъ внесеніе, що товариство має бути заре-
гістроване съ ограниченою порукою. По уклю-
ченю дебатъ надъ статутомъ занѣдомлено въ за-
павшомъ рѣшеню центр. выдѣлъ тов. им. Кач-
ковскаго, на котре то занѣдомленіе одержаво-
въдомости, желав поводження новому товари-
ству, однако не пріймає сего дѣла до дальніго
урядованія, бо не чуєся бути компетентнимъ,
а комитетъ, выбраний выдѣломъ, увильнить
отъ вложеного на него обовязку ажъ тогды,
коли нове товариство буде функціонувати.Що-
бы хощь львовску нашу публикѣ съ новымъ
товариствомъ познакомити и при тѣмъ засв-
гнути рады и выслушати гадки ширшого круж-
ка, скликано на день 1 марта стар. ст. 1882
обширнѣйшій зборъ. На тѣмъ зборѣ порушено
на ново справу получения „Народної Торговлї“
съ товариствомъ Качковскаго, що дало поводъ
до колькохъ ще засѣдань розширеного коми-
тета. Всякий внесенія, дотичній сполученія тыхъ
товариствъ, оказалися або непрактичні, або
суперечній съ закономъ зъ 9 цвѣтня 1873 р.
въ наслѣдокъ чого осталося перше внесеніе о
отрублості торговельного товариства, котре яко
таке буде виступати.

Всесторонне разбиранье пытаний дотычного
нашого товариства, дебаты надъ статутами и
организацію були причиною, що конститую-
чий збіръ мѣгъ доперва 5 липня нов. ст. сего
року наступити. Зборы тѣ отбулися въ „Наро-
днѣмъ дому“ въ присутності ц. к. нотара, со-
савшого актъ васновання товариства и выбору
управы. До ради управляющои выбрано: о.
Евгенія Дуткевича, властителя Рудна, яко пред-
сѣдателя, п. Северина Держка, яко мѣстопред-
сѣдателя, пп. дра Льва Павенцкого, Василія
Нагірного, Корнила Устіяновича и о. Івана
Костецкого, яко членовъ ради. Вписанье въ
регистръ наступило дня 30 л. липня с. р. въ
наслѣдокъ рѣшення ц. к. суда краевого, яко
торговельного въ дня 21 л. липня 1883 до ч.
28876. Призначися належить, що на конститу-
ючихъ зборахъ появилось толькo одинадцять
людей. Ся мала участъ въ зборѣ, походивши
впрочемъ въ недостаточного оголошення двохъ
зборовъ, дуже печально отбилася на лицахъ
аранжеровъ. Выдавалося тогды, що праца ихъ
не знайшла попертя въ стороны львівської гро-
мады, котрои моральнymъ обовязкомъ було
живѣйшу участъ въ тѣмъ предпріємствѣ ока-
зати, — адавалося, що трудъ комитета бувъ
даремный. Обава тая однакожь була передзвѣ-
сна, бо отъ дня оголошення и розведення статутъ
и заявленъ о приступленію до „Народної Тор-
говлї“ число членовъ и подписаныхъ удѣлівъ
таке, що обава о неудачи нашого предпріє-
ства вже въ часті усунена. Правда, що мало
— мало впливнуло грошій, але надѣя на боль-
ше щодень росте. Першій удѣлъ приславъ ко-
операторъ, другій учитель, а третій воякъ.
Аранжери предпріємства отзыкали на свою
енергію до дальшої працї, а народъ рускій
поддержитъ ихъ численными приступленіями
до товариства першого того рода на нашій
Русі. Радѣ управляющей удалось позysкати
вже отповѣдній силы до ведення купецкого дѣла,
а мѣжъ членами ви панув згода и толеранція
помимо того, що засѣдають тамъ люде обохъ
сторонництвъ рускихъ и есть надѣя, що оно
и дальше такъ буде. Сумне наше положеніе
подъ кождымъ взглядомъ повинно насть до цѣ-
ковитого порозумѣння допровадити, а особливо
тамъ, где ходить о економичну справу. Хочъ
на тѣмъ поли повинні мы всѣ, якъ одиць
мужъ працювати, всѣ силы въ одну сполучи-
ти, а наколи тебъ наступить, — мусатъ намъ
стати лучше. Громада великій чоловѣкъ! какъ
наша народна пословиця.

наша народна пословица.
Якъ при кождомъ нашомъ народномъ лѣ, такъ и тутъ при завязаню такъ гумавого товариства не забула наша „пріятелька“ „Gospoda Narodowa“ брызнути на насъ болотомъ, будьто мы въ сподлѣ съ жидами нашу „Народну Торговлю“ засновали. Отповѣдати старой грѣшници на сей закидъ уважали мы за не потрѣбне и насъ понижаяче, бо вѣдно, що та

Gazeta въ очахъ нашей публики вже такъ про-
бралася, что никто не имѣлъ вѣры. Песь
бреше, вѣтеръ . . . Она бѣдомашна гиѣвася,
що польске „Towarzystwo dla handlu wiejskiego“
(покористувавши нашою гадкою) аробило цѣл-
ковите фіаско. Посадились панове ваше „To-
warzystwo“ на чуждѣй нивѣ, тому оно уехло.
Вамъ захотѣлось заразъ по паньски вачинати;
хотѣлись дѣдичѣвъ до того повѣгати, у ко-
трыхъ „propriasca grant“, удѣльъ коштувасть у
васъ 50 зл., якъ панамъ до лица. Та вамъ виро-
чѣмъ не гандель бувъ на умѣ, якъ васновувили
ваше Towarzystwo, a szlachetna польонизація —
тому то оно вамъ не по心得е. Мы народъ бѣ-
дный, платячій податки съ всякими додатками
на „obohody“, „kontusze“, на крадежи для гдѣ-
якихъ поїтвовыхъ касіеровъ и т. п. потрѣбу-
krajowe, — мы только по 10 зл. на удѣлы да-
емо, а кто мae бѣльше дастъ бѣльше, — пропи-
націи такожъ не маємо, тоже не боимося си
упадку, якъ народъ нашъ возьмется до гандлю,
— мы дали можность и бѣдному чоловѣкови
въ громадекомъ дѣлѣ участь брати — а до
того мы ще на свой землѣ, — тоже и безъ
жидовской помочи обѣдемося. „Gazeta Narod.“
дума, що такъ якъ ви почитателѣ безъ жида
нѣчого вѣдѣти не можутъ, ба навѣть при вы-
борахъ безъ жида нѣчогобъ не здѣлали — то
же и другіи народы безъ жидовъ жити не
смогли; — мы однако дамо себѣ раду безъ
Gazety и безъ жидовъ, Gazeta може бути спо-
вѣдна. Грѣшница говорить, що жиды намъ
помагаютъ при торговли, а мы дѣдемося ще
того, що вѣдѣти будуть жида пома-
гати до подорвання нашего предпрѣмства; але
и тутъ дамо себѣ раду. Народъ нашъ почувъ
вже вѣдѣти силу, порозумѣвъ вже, чому дѣлъ
бѣдний, — а маючи по при силѣ фінансовій и
силу моральну, хоче честнѣмъ трудомъ вы-
добутии вѣдѣти нужды, вѣдѣти яку его вагнано. Горе
тому, що схоже еспинати его вѣдѣти честнѣй и
тихдѣ праці! Мы васновувили нашу торговлю
въ часахъ погромовъ жидовскихъ, щобъ пока-
зати, що не коломъ, а трудомъ належить усу-
вати ненормальность, яка теперъ мѣжъ жите-
дами жидовскаго а христіянскаго вѣроисповѣ-
дана витворилася, тоже ожидалися поперя
нашого гуманного дѣла вѣдѣти стороны кожного че-
свого чоловѣка, а не того, що нась болотомъ
обкинуть. Кидайте болотомъ; вѣдѣти живе-
те и вѣдѣти болотъ закончите ваше жити. А ты
рускій народе музайся, ратуйся, горнися вѣ
громаду, бо грозда великий чоловѣкъ! — „На-
родна Торговля“, исторію котрои мы тутъ вѣ
короткихъ словахъ подали, може найбѣльше
причинитися до поднесення нашего добробуту.
она подає случай и бѣднѣйшимъ вѣ заробку
користати и грѣшъ свѣтъ вѣ безпечне мѣсце
на проценты положити. Съ васнованьемъ на-
шого товариства, упали давнѣйшии обавы, що
не знайдемо фаховихъ людей, бо якъ толькъ
обявлено те васнованье, показалися и люде фах-
овий, не ма отже обавы, що дѣло се васнѣтити.
Чимъ скорше збереся потрѣбный грѣшъ на
початокъ, тымъ скорше розѣбнєси. Ми будемо
пильно за розвоемъ тои народної институції
слѣдити и вѣтъ часу до часу нашъ спостереженіе
до публичной вѣдомости подавати. Комитетъ
вызвавши вѣложно на него задачѣ соф-
стично, рада управляюча упорядкувало и поряд-
кує дальше свою роботу, а теперъ чѣрга на на-
шу еуспѣльность, щобъ свое зробила, а тогды
вороти наші побачати, що мы ще жіемо и
жити будемъ! Помагай Богъ честному дѣлу!

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Урядова газета) похвистала вѣ 209 ч. зѣ
13 л. вересня бѣручне письмо цѣарське до гр.
Таффе, вѣ котрому виновѣда монархъ подику за
льдній манифестаціи людности по поводу по-
слѣднаго раддотного слухаю вѣ родинѣ наслѣдника
трупу. Урядова та публикія „Gazetы Lwowskoї“
зредагована такожъ вѣ языцѣ рускому.

(Рада мѣйской вѣ Люблинѣ) винесла буда, якъ
то мы свого часу доносали, представление до
крайнської ради школы, жадаючи заведенія вѣ
мѣйскихъ школахъ народныхъ викладової языка
словенського и виразила при тѣмъ желанье, що-
бы на будучность наука нѣмецкого языка була
преподавана яко предметъ обовязковый, зачина-
ти третою клясю народныхъ школъ. Рада школъ
на рѣшила се жаданье вѣ той способъ, що вже
съ початкомъ сего року школъного заводится вѣ
народныхъ школахъ люблинськихъ языка словен-
ського яко викладової, не взглянула однажъ
другою точкою петиціи люблинської ради
мѣйской, покликуючись вѣ мотивахъ на давнѣйши-
вѣ тѣмъ взглядъ выданъ розпорядженія, котрой ма-
єть обовязувати на дальше. Розпорядженія ти-

суть дуже неясні и стоять самі съ собою вѣ
суперечности, бо коли одно зъ нихъ постановляє,
що наука нѣмецкого языка має ажъ, тогда за-
чатися, коли ученики умѣють вже добре читати
и писати своюю мовою, то після другого, познѣй-
ше виданого розпорядженія має зачатися наука
нѣмецкого языка заразъ вѣ першої класѣ съ по-
чаткомъ шестого мѣсяця науки школьної. Зѣ при-
чины осн неясности розпорядженія рѣшила рада
мѣйска ще разъ удастися до рады шкільної съ
прошеніемъ, щобъ она застаповила надъ спра-
вою науки нѣмецкого языка, а висказала яснѣше
свою гадку.

(Сойми каринтийскій и форарльбергскій) зѣбралися дні 11 л. вересня. Вѣ соймѣ каринтий-
скому отчитавъ посолъ Гинтергуберъ спровоздан-
ніе видѣлу краевого вѣ справѣ регуляціи Дравы
и оконстатувавъ, що правительство вѣ пересправа-
вахъ, якъ велися ѡтъ часу послѣдної сесії сой-
мови межи нимъ а видѣломъ краевыми,оказу-
вало для осн справи велику прихильнѣсть вѣ
хотностъ. — Вѣ соймѣ форарльбергскомъ ухвалено
результату вѣ справѣ святкованія недѣль и рѣше-
но причинитися до будови и удержанія институту
для глухо-нѣмыхъ вѣ Мильсѣ сумою 900 зл. а.
и, и принятія гдѣнѣкъ змѣни вѣ красовѣ и громад-
ской ординації виборчої.

(Вѣ Пештѣ) отбулася дні 11 л. вересня конференція межи угорскимъ правителствомъ а
хорватскими мужами довѣрія. Вѣ конференції
брали участіе зъ стороны правителства кромѣ
президента министрства Тиссы, министри: Сапарі
и Бедековичъ, а зѣ Хорватії: бр. Інкей Госи-
новичъ, Мигаловичъ, Миксичъ, двохъ Пелчеви
чѣнъ и бар. Живковичъ. Президентъ сойму хор-
ватскаго Кристичъ и посолъ Шрамъ, котръхъ
Тисса такожъ запросивъ, отглагалися ѡтъ участія
вѣ конференції. Конференція мала на цѣлі по
информувати правительство о тенерѣшномъ полож-
женіи вѣ Хорватії и настрою сторонництва на-
ціональному, а се проявилось вѣ промовѣ Тиссы,
котрый, навязавши до оголошенихъ вѣ печати по
станови министеріальнихъ конференцій вѣ Вѣднѣ
и бѣзовы ген. Рамберга, завѣдава хорватскихъ
мужами довѣрія, щобъ висказали своюю гадку, —
Посля „Budapesti Correspondenz“ забирали всѣ
присутній голосъ и хоче не обѣйшося безъ при-
страстныхъ рекриминацій, мали всѣ призната, що
загребскій експресъ срівадили формальну анархію
и що належить виступити енергично, паколи має
бути удержаній миръ. Бефѣдники строго крити-
кували лиху администрацію вѣ Хорватії, котрой
вѣ многихъ случаїхъ була причиною непоряд-
ківъ. — Пѣложеніе вѣ Хорватії дуже серіозне,
бо хоче вѣ послѣдніхъ дніахъ не було вѣ Загре-
бѣ самомъ непорядківъ, то вже сама пѣвѣфи-
ція праца констатує, що рухъ на провінції
взамгас. Характеристичнѣ вѣтъ бѣношено
дани подає органъ Тиссы „Neuzet“. Послѣдній
вѣсти, якъ ся газета получила зъ Загора, сумнѣй-
шій ѡтъ всѣхъ давнѣйшихъ. „Торочнѣ живо було
дуже лихе, черезъ чотири роки вибагава градѣ
вѣ засѣви, такъ що люде не мали вже чимъ пла-
тити за асекурацію. Нардѣль такъ звубожївъ, що
словно голодує. Сегорѣчу кукурудзу, поки ще
достигла, сушено на сонцю, або на печи, щобъ
змолоти на хлѣбъ. Платнѧ роботники виносить
на день 18 кр., а се не вистарчє и на хлѣбъ. Наслѣдкомъ бунту всѣ вязницѣ переповинї. Коли
занятыи интелігентного селянини, що причиною
бунту, то отпівають: „Пане, мы голодуємъ, та
что то чоловѣкъ не зробить, коли голодный. Ну
най тамъ ще застэрѣять колькохъ людей; нась
и такъ за богато.“ — Що ситуація грозна, по-
знаютъ вже самі Мадяри та ѿдѣнь теперъ ѿ
бѣдѣти, коли елементъ мадярскій не має вѣ
Хорватії нѣякого прихильника. Президентъ хорват-
скаго сойму бар. Кристичъ, хоче признається до
сторонництва, сгоячого за унію съ Мадярами, то
отказує ѡтъ всякої участії вѣ конференціяхъ,
бо мадярскій таблицѣ, котрой теперъ на ново по-
рибивано вѣ Загребѣ, якъ дні пише до Тиссы,
суть нарушениемъ угоды, а посолъ Шрамъ моти-
вuje своюю неприсутнѣсть тѣмъ, що не може вы-
далитися зъ дому (притикъ до стану осады). Вѣ
виду того невелика надѣя, щобъ правительство
могло числити на вилытъ самыхъ Хорватіївъ, бо
хоче брадо колькохъ землеміщихъ зъ нихъ у-
частії вѣ конференціяхъ пештенськихъ, то кромѣ
бувшого бана гр. Пелчевича нѣкто не має зъ нихъ
такою популярностъ, щобъ мѣгъ за собою пота-
гнута цѣлій хорватскій пардѣ, а гдеякъ уча-
стники конференції, якъ пр. Фортиованіи на бана
Госиновичъ, видженій навѣть яко „мадаронъ“ ду-
же неприхильно ѡтъ Хорватіївъ. Нардѣль самъ
ненавидить все, що мадярске и видить вѣ ко-
ждомъ мадярокомъ уряднику свого найбѣльшого
ворога. — Що було причиню хорватскихъ за-
верюхъ, знає кожжий, кто олѣднъ за справою
бѣти початку, но якъ завѣгды, такъ и теперъ у-
міють недруги Славянъ знайти причину нещасти
за границею. Замѣсть признається до вини, замѣсть
узнати безтактнѣсть угорского правитель-
ства чи его органу Давида, котрого поступокъ
стався поводомъ теперѣшнаго розстрою, видить
теперъ вѣ Пештѣ вѣтъ хорватской справѣ
лишь руку россійскаго правительства и припису-
ють теперѣшній станъ вѣ Хорватії вилызови
„рубля“.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. До „Köln. Ztg.“ доноситься зѣ
народнѣхъ школахъ люблинськихъ языка словен-
ського яко викладової, не взглянула однажъ
другою точкою петиціи люблинської ради
мѣйской, покликуючись вѣ мотивахъ на давнѣйши-
вѣ тѣмъ взглядъ выданъ розпорядженія, котрой ма-
єть обовязувати на дальше. Розпорядженія ти-

тора цирку и розньє циркъ зовѣмъ, потомъ
кинувши народъ на жидовскїи хаты и збуривши ихъ
до тла. — До „Pol. Cogg.“ доноситься зѣ Варшавы,
що россійска воєнна управа заложила вѣ познѣ-
чихъ губерніяхъ Царства Польського новый та-
боръ вѣ Гасочини (пультавскаго повѣта, ложинъ
околи губ.) и що сей тaborъ ѿ сего року вѣдѣ
вѣживанье. Що року мають тутъ сконцентрован-
ніи маневри вѣтъ рады шкільної съ прошель-
мѣсцемъ, щобъ она застаповила надъ спра-
вою науки нѣмецкого языка, а висказала яснѣше
свою гадку.

(Сойми каринтийскій и форарльбергскій) зѣбралися дні 11 л. вересня. Вѣ соймѣ каринтий-
скому отчитавъ посолъ Гинтергуберъ спровоздан-
ніе видѣлу краевого вѣ справѣ регуляціи Дравы
и оконстатувавъ, що правительство вѣ пересправа-
вахъ, якъ велися ѡтъ часу послѣдної сесії сой-
мови межи нимъ а видѣломъ краевыми,оказу-
вало для осн справи велику прихильнѣсть вѣ
хотностъ. — Вѣ соймѣ форарльбергскомъ ухвалено
результату вѣ справѣ святкованія недѣль и рѣше-
но причинитися до будови и удержанія институту
для глухо-нѣмыхъ вѣ Мильсѣ сумою 900 зл. а.
и, и принятія гдѣнѣкъ змѣни вѣ красовѣ и громад-
ской ординації виборчої.

(Вѣ Пештѣ) отбулася дні 11 л. вересня конференція межи угорскимъ правителствомъ а
хорватскими мужами довѣрія. Вѣ конференції
брали участіе зѣ стороны правителства кромѣ
президента министрства Тиссы, министри: Сапарі
и Бедековичъ, а зѣ Хорватії: бр. Інкей Госи-
новичъ, Мигаловичъ, Миксичъ, двохъ Пелчеви
чѣнъ и бар. Живковичъ. Президентъ сойму хор-
ватскаго Кристичъ и посолъ Шрамъ, котръхъ
Тисса такожъ запросивъ, отглагалися ѡтъ участія
вѣ конференції. Конференція мала на цѣлі по
информувати правительство о тенерѣшномъ полож-
женіи вѣ Хорватії и настрою сторонництва на-
ціональному, а се проявилось вѣ промовѣ Тиссы,
котрой, навязавши до оголошенихъ вѣ печати по
станови министеріальнихъ конференцій вѣ Вѣднѣ
и бѣзовы ген. Рамберга, завѣдава хорватскихъ
мужами довѣрія, щобъ висказали своюю гадку, —
Посля „Budapesti Correspondenz“ забирали всѣ
присутній голосъ и хоче не обѣйшося безъ при-
страстныхъ рекриминацій, мали всѣ призната, що
загребскій експресъ срівадили формальну анархію
и що належить виступити енергично, паколи має
бути удержаній миръ. Бефѣдники строго крити-
кували лиху администрацію вѣ Хорватії, котрой
вѣ многихъ случаїхъ була причиною непоряд-
ківъ. — Пѣложеніе вѣ Хорватії дуже серіозне,
бо хоче вѣ послѣдніхъ дніахъ не було вѣ Загре-
бѣ самомъ непорядківъ, то вже сама пѣвѣфи-
ція праца констатує, що рухъ на провінції
взамгас. Характеристичнѣ вѣтъ бѣношено
дани подає органъ Тиссы „Neuzet“. Послѣдній
вѣсти, якъ ся газета получила зъ Загора, сумнѣй-
шій ѡтъ всѣхъ давнѣйшихъ. „Торочнѣ живо було
дуже лихе, черезъ чотири роки вибагава градѣ
вѣ засѣви, такъ що люде не мали вже чимъ пла-
тити за асекурацію. Нардѣль такъ звубожївъ, що
словно голодує. Сегорѣчу кукурудзу, поки ще
достигла, сушено на сонцю, або на печи, щобъ
змолоти на хлѣбъ. Платнѧ роботники виносить
на день 18 кр., а се не вистарчє и на хлѣбъ. Наслѣдкомъ бунту всѣ вѣзницѣ переповинї. Коли
занятыи интелігентного селянини, що причиною
бунту, то отпівають: „Пане, мы голодуємъ, та
что то чоловѣкъ не зробить, коли голодный. Ну
най тамъ ще застэрѣять колькохъ людей; нась
и такъ за богато.“ — Що ситуація грозна, по-
знаютъ вже самі Мадяри та ѿдѣнь теперъ ѿ
бѣдѣти, коли елементъ мадярскій не має вѣ
Хорватії нѣякого прихильника. Президентъ хорват-
скаго сойму бар. Кристичъ, хоче признається до
сторонництва, сгоячого за унію съ Мадярами, то
отказує ѡтъ всякої участії вѣ конференціяхъ,
бо мадярскій таблицѣ, котрой теперъ на ново по-
рибивано вѣ Загребѣ, якъ дні пише до Тиссы,
суть нарушениемъ угоды, а се не висловиши протесту; на-
вѣть засѣви вѣтъ ліхії, що хотять зробити якусъ
сенсациою“. — Результатъ виборовъ до сакоон-
скаго сойму проявилъ дуже

